

„Klucz do uczenia się”

– opis programu

Klucz do uczenia się

Dr Alicja Komorowska

Program „Klucz do uczenia się” skierowany jest do kreatywnych i twórczych nauczycieli pracujących z dziećmi w wieku 3-7 lat. Oparty został na teorii poznania i nauczania opracowanej przez Lwa Wygotskiego. Najważniejszym zadaniem programu jest przygotowanie małego dziecka do korzystania ze swojego potencjału umysłowego w najbardziej optymalny sposób, a tym samym osiągnięcie jego dojrzałości szkolnej w pełnym znaczeniu tego słowa. Ważne jest **JAK**, a dopiero potem **CO**.

Należy zdawać sobie sprawę, że to przede wszystkim narzędzia umysłowe umożliwiają odniesienie sukcesu i dają satysfakcję uczestnictwa w procesie dydaktycznym. Świadome posługiwanie się nimi pozwoli dziecku umiejętnie poznawać świat, zdobywać wiedzę i umiejętności w określony i wybrany przez siebie sposób, i zawsze osiągać cele.

Program „Klucz do uczenia się” pozwala na podejmowanie przez uczestnika procesu dydaktycznego wyzwań, których realizacja sprawia przyjemność i motywuje do dalszej pracy. Program tworzy dobre warunki do otwarcia umysłów dziecięcych na wiedzę, do tego, by nauka stała się zabawą, a dzieci były kreatywne.

W Wielkiej Brytanii, gdzie program jest już realizowany od lat, okazało się, że już najmłodsze dzieci, wprowadzane w odkrywanie świata za pomocą programu „Klucz do uczenia się” (*Key to Learning*), robią błyskawiczne postępy, z łatwością uczą się konkretnych umiejętności, dużo szybciej rozumieją świat znaków i symboli, w którym funkcjonuje współczesny człowiek, potrafią analizować i wyciągać wnioski, zrozumieć powody takiego, a nie innego postępowania ludzi i przy tym wszystkim radzić sobie z problemami w sposób kreatywny.

Sukces programu „Klucz do uczenia się” i olbrzymie zainteresowanie, jakie wzbudził w środowisku specjalistów edukacji dziecięcej w Wielkiej Bryta-

nii sprawiły, że program został sprowadzony do Polski, przetłumaczony na nasz język i dostosowany do naszych potrzeb.

Cele i tematyka programu

Główne założenia programu to uruchomienie wszystkich możliwości dziecka, wspieranie jego rozwoju bez przyspieszania, przygotowanie dzieci do wyzwań edukacyjnych, z jakimi zmierzą się w życiu, wprowadzanie języka symboli, rozwijanie umiejętności i procesu zdobywania wiedzy przy ciągłym podkreślaniu ważnej roli zabawy u dzieci w wieku przedszkolnym.

Najważniejsze jest, jak dziecko myśli, jaką ma wyobraźnię i jak odbiera świat. Dlatego podstawowym celem programu jest rozwój umiejętności zdobywania przez dziecko wiedzy.

Program „Klucz do uczenia się” ma również na celu uświadomienie małemu odbiorcy, jak należy się uczyć, by w optymalnym stopniu wykorzystać swoją inteligencję w samodzielnym rozwiązywaniu problemów.

Zadania prezentowanego programu mają nauczyć dzieci umiejętności interpretowania świata i funkcjonujących w nim symboli. W praktyce program ma rozwinąć zdolności umysłu, tj. udoskonalić procesy myślowe i tym samym zwiększyć umiejętność przyswajania wiedzy przez dziecko.

Po zakończeniu pracy według zamierzeń programowych dziecko będzie:

- umiało interpretować i rozumieć stosowane w programie symbole,
- umiało dokonywać wyborów i mówić o swoich preferencjach,
- potrafiło sprawdzić wiele dostępnych możliwości,
- lubiło się uczyć,

- używało modeli, które są schematami reprezentującymi obiekty, a także umiało łączyć fakty i zjawiska,
- szybko orientowało się w nowym materiale edukacyjnym,
- łatwo dostosowywało się do nowych sytuacji i potrafiło wykorzystać w nich wcześniej zdobyte umiejętności.

Program „Klucz do uczenia się” składa się z dwunastu niezależnych od siebie modułów, z których każdy doskonali jeden fundamentalny aspekt rozwoju umiejętności dziecka.

Moduły możemy realizować na dwóch poziomach. Jeden poziom to „Gąsienice”, drugi to „Motyle”. Jak sama nazwa wskazuje, „Gąsienice” są pierwszym krokiem w poznawaniu i doświadczaniu świata. „Motyle” pozwalają dziecku „rozwinąć skrzydła i wzlecieć”.

Ewaluacja

W każdym z modułów wykorzystywane są trzy metody analizowania rozwoju dziecka. Pierwsza polega na ocenie bieżących postępów w każdym module w celu określenia skuteczności każdej sesji. Druga metoda to ocena rozwoju umiejętności poznawczych, komunikacyjnych i umiejętności „podejścia do życia”. Wreszcie trzecia metoda to analiza psychologicznego rozwoju dziecka w celu rozpoznania ewentualnych trudności, przed jaki-

mi dziecko stanęło w procesie przyswajania wiedzy, a także w celu naprawienia zaistniałej sytuacji.

Przewidziane do realizacji zajęcia z dziećmi w ramach modułu nazywane są sesjami. W skład jednego modułu wchodzi trzydzieści sesji. Optymalny czas przeznaczony na jedną sesję wynosi około 20 minut. Po każdej sesji następuje przerwa, a po przerwie nauczyciel może zaplanować kolejną sesję, najlepiej z innego modułu. Sugeruje się realizację sesji z danego modułu raz w tygodniu. Nauczyciel sam, znając możliwości dzieci w grupie, decyduje o kolejności realizacji wybranych modułów.

Każdy moduł zawiera wypracowane dodatkowe materiały edukacyjne będące do dyspozycji nauczyciela. Zawarte w nich rysunki, karty pracy oraz ćwiczenia są przygotowane do wydruku na płycie CD. W materiałach jest również podręcznik dla nauczyciela, w którym szczegółowo opisano poszczególne sesje i zawarto przykładowy plan zajęć oraz propozycje rozwiązań metodycznych. Oczywiście materiały powinny być traktowane jako pomoc, a nie obowiązek realizacji.

W programie oprócz celów i zadań zaprezentowano rozkład modułów na sesje.

Autorka jest kierownikiem Zakładu Wczesnej Edukacji w Instytucie Pedagogiki na Uniwersytecie Gdańskim

Nowelizacja ustawy o systemie oświaty w pigułce

Upowszechnianie edukacji przedszkolnej

Zgodnie z proponowaną nowelizacją, od 1 września 2009 roku dzieci pięcioletnie będą miały prawo do rocznego przygotowania przedszkolnego. Natomiast od 1 września 2011 roku wprowadzony zostanie obowiązek rocznego przygotowania przedszkolnego dla dzieci pięcioletnich. Również od 1 września 2009 roku w przedszkolach i w innych formach wychowania przedszkolnego zaczną obowiązywać nowe programy, znacznie lepiej niż obecnie dostosowane do indywidualnych potrzeb każdego dziecka. Jednostki samorządu terytorialnego, dla których zapewnienie warunków realizacji przygotowania przedszkolnego jest zadaniem własnym, od 1 września 2009 nie będą mogły odmówić przyjęcia dziecka pięcioletniego do przedszkola lub oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej.

Źródło: www.men.gov.pl